

УДК 141.5(477)«18/19»

DOI <https://doi.org/10.30970/PPS.2023.47.18>

ЗАСТОСУВАННЯ ФОРМАЛЬНОЇ ЛОГІКИ У ДІЯЛЬНОСТІ ПОЛІЦЕЙСЬКОГО ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ

Олег Поцюрко

*Львівський державний університет внутрішніх справ,
кафедра соціально-гуманітарної підготовки
вул. Городоцька, 26, 79007, м. Львів, Україна*

Марія Поцюрко

*Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського,
кафедра гуманітарних дисциплін
вул. Костюшка, 11, 79007, м. Львів, Україна*

Статтю присвячено вивченню проблеми застосування формально-логічного знання у діяльності поліцейського щодо забезпечення прав людини.

Стверджується про те, що формальна логіка займає чільне місце у діяльності поліцейських, оскільки значним чином впливає на якість вирішення життєво-важливих проблем які виникають у суспільстві. А також засвідчує про рівень правової культури, чіткості, обґрунтованості та об'єктивності мислення поліцейського.

Українські реалії (виникнення різного роду правових колізій) змушують пересічного громадянина звертатися за послугами до правоохоронців, які відповідно до конституції зобов'язані забезпечити дотримання прав та свобод людини і громадянина.

В статті стверджується про те, що особливість та специфіку роботи поліцейського визначає постійне застосуванні різних логічних прийомів та методів: визначень та кваліфікацій, аргументації та спростування, вміння оперувати якими є показником високого рівня його логічної культури.

Безперечно розумова діяльність поліцейського має правовий характер та вимагає дотримання повноти логічної форми, законів та правил мислення. Слідчий будуючи судово-слідчі версії необхідно складає чіткі плани розслідування злочинів, намічає системи оперативних дій, намагається не допускати помилок при складанні офіційних документів (протоколів допиту та огляду місця злочину, обвинувальних висновків, рішень та ухвал, рапортів, зведень та інших інформаційно-аналітичних документів).

Застосування формальної логіки у діяльності поліцейського впливає на розвиток у нього професійної інтуїція, та професійного мислення як єдності практичного і теоретичного розуму, що дозволяє більш раціонально, системно й доцільно вирішувати задачі та проблеми, які перед ним стоять.

Часто поліцейські здійснюють кваліфікацію злочину, при якій можуть допускати таку логічну помилку як підміна поняття (порушують закон тотожності).

Формально-логічне знання відіграє значну роль при складанні вступних випробуваннях на другому рівні вищої освіти правничого спрямування, оскільки ТЗНПК серед іншого передбачає вимірювання рівня компетентностей, логічного мислення, які значною мірою корелюють із особливостями професійної діяльності поліцейських.

Ключові слова: формальна логіка, поліцейський, права людини, слідчий, кваліфікація злочину, істино, хибно.

Питання забезпечення прав людини і громадянина завжди було прерогативою та ключовим завданням різних державних органів влади, оскільки відповідно до конституції входило в їх обов'язки (ст. 3 конституції України) [1]. Одним з таких органів державної влади є поліція, яка постійно вступає у правові відносини з громадянами, та має визначені завдання та функції в сфері забезпечення прав людини.

Йде мова про «Забезпечення публічної безпеки і порядку; охорони прав і свобод людини, а також інтересів суспільства і держави; протидії злочинності; надання у межах, визначених законом, послуг з допомоги особам, які з особистих, економічних, соціальних причин або внаслідок надзвичайних ситуацій потребують такої допомоги» (ст. 2 Закону України «Про Національну поліцію») [2].

Як стверджує Хольвінська О.Я. «діяльність поліції у механізмі забезпечення прав і свобод людини і громадянина важко переоцінити. Адже саме співробітники поліції обслуговують саме фактичне використання особою своїх прав і свобод, підкріплюючи і взаємно підсилюючи один одного. Завдання, функції, засоби та процедури їх реалізації стосуються фактично усіх громадян України. Це є свідченням того, що поліція за обсягом та різноманітністю регулює, контролює та здійснює дозвільні і попереджувальні функції та є диференційованим інструментом державної влади і одним з найважливіших елементів механізму забезпечення прав і свобод людини і громадянина в Україні» [3, с. 442].

Особливість та специфіку роботи поліцейських визначає постійне застосування різних логічних прийомів та методів: визначень та класифікацій, аргументації та спростування та ін. Знання, вміння та вправність володіння цими прийомами, методами та іншими логічними засобами є показником високого рівня логічної культури поліцейського.

Знання логіки допомагає правильно будувати судово-слідчі версії, складати чіткі плани розслідування злочинів, намічати системи оперативних дій, не допускати помилок при складанні офіційних документів (протоколів допиту та огляду місця злочину, обвинувальних висновків, рішень та ухвал, рапортів, зведень та інших інформаційно-аналітичних документів).

Будь який предмет розумової діяльності, котрий має правовий характер вимагає повноти дотримання логічної форми, законів та правил мислення, він надає логіці виняткової актуальності, робить фактором, що має юридичну значущість. Логіка, з її законами та правилами входить у предмет юридичної діяльності.

Юридична діяльність – це діяльність спрямована на визначення та встановлення юридичних фактів, тобто обставин, які породжують певні права та обов'язки, передбачені законами. В структуру юридичної діяльності входять такі напрями, як правотворчість (законодавча діяльність), правостановлення (ознаки та юридичне закріплення прав та обов'язків особи) та правозастосування (правосуддя, правозахист, правоохоронна). В усіх цих проявах юридична діяльність пов'язані з вирішенням правових питань. Останнє має обов'язкову силу, якщо відповідає закону, тобто є істинним; в іншому випадку воно є юридично нікчемним, не підлягає виконанню.

Зосередимо свою увагу на використанні логіки у правозахисній діяльності поліцейського (апріорі спрямованій на забезпечення прав і свобод людини та громадянина), яка є складовою правозастосовної діяльності. Логіка таким чином не обмежується вирішенням проблеми забезпечення істинності (обґрунтованості) рішень які приймає поліцейський, вона також виступає критерієм визначення їх якості, її цікавлять: пояснення, протоколи, наявні юридичні рішення, самі особи, які подають інформацію (свідки, обвинувачені, експерти тощо). Працюючи з цими джерелами, поліцейський завжди вирішує важливе для нього завдання – визначення рівня достовірності джерела, чи можна довіряти тому, що з нього випливає.

Одним із критеріїв достовірності є структура та логіка подання інформації. Якщо її не дотримано (ідея сформульована невиразно, висновки суперечливі, аргументацію не наведено тощо), то предмет дослідження (джерело інформації) викликає сумніви.

У процесі правового застосування логіки у поліцейського розвивається професійна інтуїція, професійне мислення як єдність практичного і теоретичного розуму, що дозволяє більш раціонально, системно й доцільно вирішувати задачі та проблеми, які перед ним стоять.

Формальна логіка підвищує рівень культури мислення поліцейського, допомагає йому мислити правильно, не суперечливо, грамотно, вміло та аргументовано доводити власну позицію, коректно тлумачити законодавство.

Застосування методології сучасної логіки сьогодні дозволяє поліцейському в процесі забезпечення прав і свобод людини і громадянина здійснити логічне моделювання правової проблематики, особливо це стосується діяльності кібер поліції.

Правові норми не можна оцінювати із загальноприйнятої точки зору (критерієм істини судження є його відповідність до дійсності), щодо їх істинності, оскільки вони висловлюють достовірність, узгодженість щодо трактування певних понять. Наприклад, судження, про те що «крадіжка є таємним викраденням чужого майна», можна оцінити з позицій його істинності чи хибності, воно висловлює законодавчу достовірність того, як називати діяння, яке виражається у протиправному заволодінні чужим майном невідомим способом. Але практика як критерій істини у подібних судженнях також є, її сенсом тому, що такі дії справді мають місце.

Традиційним способом також не можна судити і про істинність санкцій, наприклад про покарання за будь-яке діяння у вигляді позбавлення волі на строк від трьох до семи років. Сказати очевидно про те, що воно відповідає чи не відповідає чомусь, має чи немає аналогії в об'єктивній реальності, не можна. Санкція сама утворює цю реальність як законоположення, як логічну конструкцію, з якою зв'язують з позицій істинності покарання рішення суду. Реальність санкції – її здатність досягти мети покарання, сформульовані у ККУ [4]. Якщо практика застосування цієї санкції відповідає цим цілям, вона є істинною. В іншому випадку (наприклад, при високому рецидиві злочинів) її істинність може викликати сумніви.

Отож, істинність рішень які приймає поліцейський забезпечуючи права і свободи людини, впливає з їх відповідності встановленим опосередкованим шляхом фактичним обставинам (наприклад, у показам свідків, потерпілих тощо.) та водночас вимогам чинного законодавства.

Істотне значення для логіки має та обставина, що мислення має властивість самостійності, тобто незалежності від буття. Самостійність мислення є відносною. За змістом мислення «прив'язане» до буття, залежить від нього. Все, що мислиться, є відображенням реальної чи передбачуваної дійсності.

Самостійність мислення дозволяє отримати знання про такі події та процеси, які суб'єкт, котрий пізнає сам особисто не спостерігав. Так, слідчий відтворює у своїй свідомості подію злочину, спираючись на покази свідків.

Слідчий у процесі логічного аналізу показів свідків, не може поспішно їх звинувачувати у дачі хибних показів, коли вони є неповними чи суперечливими, він має розглянути суперечність, врахувати давність подій, психічні та індивідуальні особливості свідків.

Поліцейському, зокрема під час розслідування кримінальних справ, доводиться досліджувати безліч подій, окремих обставин та різних правових норм, що мають вирішальне значення для встановлення істини. Істинність рішення багато в чому залежить від того, наскільки правильно поліцейський визначить поняття, що підлягають застосуванню.

Особливо важливо для поліцейського знати визначення правових понять, оскільки, з одного боку, від цього залежить правильність оцінки подій, а з іншого боку, – правильна кваліфікація злочину.

Якщо, наприклад, «розбій» визначити як «напад, поєднаний із насильством, з метою заволодіння особистим майном громадян», то отримане визначення буде надто широким, оскільки воно не відображає такої ознаки, як небезпека насильства для життя чи здоров'я. Дане визначення настільки широке, що веде до неправильної кваліфікації, його можна застосувати як до розбою, так і до пограбування. Занадто вузьке визначення означає зворотню невідповідність: у визначенні вказують лише ті ознаки, які характеризують частину множини предметів (явищ), які визначають. Таким буде, наприклад, визначення «розбою» як «нападу з метою заволодіння майном, вчинене із застосуванням зброї».

Далі, навряд чи можна визнати зрозумілим визначення, викладене у одному зі слідчих документів: «експерт встановив тотожність, тобто ідентичність відбитків пальців». Розкриваючи зміст поняття «тотожність», слідчий вжив поняття «ідентичність», яке також потребує визначення. Визначення має бути недвозначним, чітким та ясним і не повинно містити понять, які самі потребують визначення.

Діяльність поліцейського значною мірою полягає в юридичній оцінці діяння чи якоїсь події, які вчинила чи до якої була причетна особа. Оцінити діяння, як і будь-яку подію, означає встановити поняття, яке його охоплює. Поки це завдання не вирішено, а ні діяння, а ні подія юридичного значення не мають.

Нехтування законами формальної логіки (тотожності, суперечності, виключеного третього та достатньої підстави), особливо у процесі кваліфікації злочинів, призводить до судових помилок. Порушення законів логіки, використання хибних засновків у сфері правозастосування завдає більшої шкоди, ніж у інших галузях життя. Пояснюється це тим, що кваліфікація злочину – суто розумовий процес, і відомо, що порушення логіки мислення веде до неправильної юридичної оцінки діяння та негативних юридичних наслідків.

Закони формальної логіки впливають на об'єктивність відображення дійсності, розкривають взаємозв'язок фактичних обставин, що існує незалежно від суб'єктивного розсуду особи, яка здійснює кваліфікацію. Суддя, чи слідчий неспроможні ні скасувати, ні замінити законів логіки, бо інакше неможливо правильно зрозуміти скоєне діяння та надати йому відповідної правової оцінки.

Доволі часто при кваліфікації злочину поліцейські та учасники злочину допускають таку логічну помилку як підміна поняття (порушують закон тотожності). Так, громадянка Н. у своїй заяві на ім'я начальника поліції просила притягнути громадянина О. до кримінальної відповідальності за розбій, оскільки останній вихопив у неї з рук сумочку з грошима та втік. Тут не лише викладено фактичну сторону справи, а й зроблено спробу «кваліфікувати» вчинене діяння. Очевидно, що у громадянки Н. уявлення про поняття «розбій» є помилковим і не засноване на законі, тому при розслідуванні кримінальної справи та при кваліфікації злочинів необхідно насамперед об'єктивно встановити обставини скоєного злочину, після чого роз'яснити зацікавленим особам значення окремих юридичних понять, та наслідки які з них випливають, дати кримінально-правову оцінку вчиненого.

Часто поліцейські в процесі забезпечення прав та свобод людини, збирання та оцінки доказів порушують закон несуперечності, що призводить до помилкової кваліфікації злочинів. Так, при розслідуванні кримінальної справи щодо навмисного заподіяння шкоди здоров'ю гр-на М. слідчий зосередив свою увагу лише на двох припущеннях, які тією чи іншою мірою підтверджували зібрані у справі докази. Відповідно до першого винний Д. завдав М. тяжкої шкоди здоров'ю, перебуваючи у стані сильного душевного

хвилювання, друге, протилежне судження щодо кваліфікації зводилося до того, що Д. вчинив злочин, передбачений ч. 1 ст. 121 ККУ (умисне заподіяння тяжкої шкоди здоров'ю) [4]. Однак два протилежні судження про один і той самий об'єкт, взятий в один і той же час, в одному місці і відношенні, не можуть бути одночасно істинними. Помилка слідчого полягала в тому, що правильно виключивши одне з протилежних суджень, він не врахував, що друге судження за своїм характером може бути як істинним, так і хибним, і не досліджував третю можливість кваліфікації дій винного, наприклад, як замах на вбивство.

До ключових характеристик правильного міркування які визначають якість правозахисної діяльності поліцейського також належать доказовість, обґрунтованість та чіткість. На всіх етапах кваліфікації скоєного поліцейські мають суворо дотримуватися закону достатньої підстави: при встановленні фактичних обставин справи, виділенні юридично значущих ознак, визначенні всіх можливих варіантів кваліфікації за даних обставин, встановленні групи суміжних складів злочинів і, нарешті, обґрунтуванні конкретного складу злочину. Посилання на недостовірні дані на будь-якому етапі може призвести до помилки. Так, Н. звинувачували у скоєнні зухвалих хуліганських дій. Слідчий направив справу до суду, проте всебічно не перевірів психічний стан Н. в останній момент скоєння злочину, тобто порушив закон достатньої підстави. У ході судового розгляду було проведено судово-психіатричну експертизу, на підставі якої суд дійшов обґрунтованого висновку, що в момент скоєння суспільно небезпечного діяння Н. перебував у стані неосудності та не підлягав кримінальній відповідальності. Правильне застосування судом закону достатньої підстави дозволило уникнути серйозної юридичної помилки.

Слідчі у своїй професійній діяльності часто допускають такі формально-логічні помилки:

1. Захоплення типовою версією, коли недоведені аргументи у разі їх використання обґрунтовують недоведену тезу. Наприклад, крадіжки у слідчій практиці зустрічаються частіше, ніж присвоєння та розтрата. У ситуації інсценування крадіжки із приховуванням розтрата слідчий з інерційності своїх дій може не розпізнати і навіть не помітити негативних слідів.

2. Помилки під час виведення з версій логічних наслідків. Вивідні наслідки – це перелік обов'язкових фактів, існування яких передувало подіям чи послідувало за ними. Вони підлягають доведенню.

Тож якщо висувати версію про те, що злочинець перебував на місці події, то її логічним наслідком буде припущення про те, що він залишив там свої сліди (але міг і не залишити), отже, необхідно їх пошукати. Відсутність слідів неминуче призведе до зменшення надійності версії.

3. Помилки під час перевірки версій. Найчастіше такі помилки виявляються у нерозкритих злочинах, коли перевіряють не всі висунуті версії слідства.

Їх причинами є безплановість та неорганізованість роботи. Відсутність продуманості дій, безсистемність у збиранні доказів можуть призвести до того, що слідчий виявляється нездатним як висунути всі можливі версії, так і визначити, які обставини слід встановлювати.

Помилки логічних форм призводять до неякісної доказової бази у кримінальних справах загалом, а помилки логічних операцій – до неприпустимості окремих видів доказів. Для того, щоб виявити помилки, які допускаються при висуванні та перевірці версій, необхідно проаналізувати процес їх становлення, виходячи з конкретних обставин кримінальної справи.

Імовірність виникнення помилок у мисленні зростає через такі фактори, як: відсутність критичності, сумніви та невиправдана самовпевненість; низька процесуальна дисципліна; формалізм; незнання матеріалів кримінальної справи, пов'язане із дефектами пам'яті; «випереджаюче розуміння», що виникає, коли при сприйнятті мінімального обсягу інформації без з'ясування ситуації приймається бездумне рішення.

Розкриваючи роль логіки у процесі розслідування Гордієнко Н.П. стверджує про те, що в ньому можна виділити три етапи: «початковий, послідуочий та заключний. Перший етап полягає у розробці слідчих версій та складанні плану розслідування. Як говорить кандидат юридичних наук В. О. Коновалова, слідча версія є різновидом гіпотези, специфіка якої визначається особливостями і характером тієї галузі, в якій проводиться дослідження... Послідуочий етап розслідування полягає у конкретизації слідчих версій. Гіпотези проходять ретельну перевірку згідно з чотирма основними законами логіки... На третьому – заключному – етапі розслідування приймається правильне рішення. Оскільки це вимагає послідовних, правильних роздумів та міркувань, то логічне мислення на цій стадії також обов'язкове» [5, с. 121–123].

Розслідуючи злочин поліцейські намагаються встановити об'єктивну істину у справі за допомогою застосування такого формально-логічного прийому як аналогія, зокрема при попередньому розслідуванні та судовому слідстві, зверненні до фактів і подій минулого, що у свою чергу призводять до висування гіпотези (обґрунтованого припущення, яке пояснює характер злочину в цілому чи його окремих обставин, його називають «криміналістичною версією»).

Вивчаючи проблему запитань в ключі юридичної аргументації та виділяючи сильні, слабкі, релевантні та нерелевантні (іррелевантні) види запитань автори монографії «Юридична аргументація: логічні дослідження» стверджують про те, що «Навіть на рівні повсякденного спілкування ми маємо деякі загально-культурні уявлення про обмеження змісту запитань, тобто кола предметів, про які можна запитувати незнайому або малознайому людину, особу, що значно вища від нас за посадою і таке інше, вже не кажучи про важливі обставини особистого життя, про які може нас запитувати хіба що лікар або працівник правоохоронних органів у межах своєї компетенції, та й то за умов недоторканості прав людини» [6, с. 163]. Відтак вони обстоюють позицію забезпечення недоторканості прав людини, логічності та обґрунтованості у діяльності правоохоронців в процесі запитування громадян.

Тут же ж слід наголосити на тому, що сьогодні логіка відіграє значну роль при складанні вступних випробуваннях на другому рівні вищої освіти правничого спрямування, оскільки «ТЗНПК передбачає вимірювання рівня сформованості таких компетентностей, як аналітичне мислення, критичне мислення та логічне мислення. Виділення даних трьох компонентів пов'язане з тим, що саме вони найбільшою мірою корелюють із важливими особливостями навчальної й професійної діяльності, пов'язаної з юриспруденцією» [7, с. 50].

Починаючи з 2018 року вступники в магістратуру за спеціальностями «Право» та «Міжнародне право» складають вступне випробування, яке включає тести з загальних навчальних правничих компетентностей (тест з ЗНПК). Тест з ЗНПК спрямований на перевірку здатності вступників до критичного, аналітичного та логічного мислення. Він очевидно сприятиме у відборі майбутніх фахівці-магістрів, робота яких в подальшому позитивно вплине на діяльність правової та правоохоронної системи щодо забезпечення прав людини.

Істина та формальна логіка взаємопов'язані, тому значення логіки неможливо переоцінити. Логіка допомагає доводити істині судження та спростовувати хибні, вчить мислити чітко, лаконічно, правильно. Логіка потрібна всім людям, працівникам різних професій,

у тому числі поліцейським. Останнім в процесі забезпечення прав людини логіка допомагає відокремлювати головне від другорядного, критично сприймати різні визначення та класифікувати різноманітні поняття, підбирати форми доказу істинних суджень та спростування хибних.

Встановлено, що формальна логіка допомагає систематизувати наявні знання, виявляти та уникати помилок при побудові поліцейським різних правових конструкцій.

Формальна логіка значним чином впливає формування у поліцейського впевненості, професійної інтуїції та системності мислення.

Вкрай важливе значення формальна логіка відіграє при кваліфікації поліцейським того чи іншого злочину, коли вирішується доля людини. Знання правил визначення понять допомагає запобігти помилкам при кваліфікації (визначенні) злочину.

Список використаної літератури

1. Конституція України : прийнята 28.06.1996 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 р. № 580-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>
3. Хольвінська О.Я. Місце і роль поліції у механізмі забезпечення права людини і громадянина в Україні. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія : Юридичні науки.* 2016. № 845. С. 439–442.
4. Кримінальний кодекс України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>
5. Гордієнко Н. П. Роль логіки у процесі розслідування. *Логіка і право* : матеріали III між-нар. наук.-практ. конф., м. Харків, 19 травня 2011 р. Харків. 2011. С. 121–1123.
6. Юркевич О.М., Титов В.Д., Куцепал С. В. Юридична аргументація : Логічні дослідження : колективна монографія / за ред. проф. О. М. Юркевич. Харків : НУЮА ім. Я. Мудрого, 2012. 211 с.
7. Павленко Ж. Місце логіки при вступних випробуваннях на другому рівні вищої освіти правничого спрямування. *Викладання логіки та перспективи її розвитку* : VIII між нар. наук.-практ. конф. м. Київ, 17-18 травня 2018 р. Київ : Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2018. С. 50–51.

THE APPLICATION OF FORMAL LOGIC IN THE ACTIVITIES OF A POLICE OFFICER TO ENSURE HUMAN RIGHTS

Oleg Potsyurko

*Lviv State University of Internal Affairs,
Department of Social and Humanitarian Training
Horodotska str., 26, 79007, Lviv, Ukraine*

Maria Potsyurko

*Lviv State University of Physical Culture named after Ivan Boberskyi,
Department of Humanities
Kostyushka str., 11, 79007, Lviv, Ukraine*

The article is devoted to the study of the problem of the application of formal and logical knowledge in the activities of a police officer to ensure human rights.

It is argued that formal logic occupies a prominent place in the activities of police officers, as it significantly affects the quality of solving vital problems that arise in society. And also attests to the level of legal culture, clarity, reasonableness and objectivity of the police officer's thinking.

Ukrainian realities (the emergence of various kinds of legal conflicts) force the average citizen to seek the services of law enforcement officers, who, according to the constitution, are obliged to ensure compliance with the rights and freedoms of a person and a citizen.

The article claims that the peculiarity and specificity of a policeman's work is determined by the constant use of various logical techniques and methods: definitions and qualifications, arguments and refutations, the ability to operate which is an indicator of a high level of his logical culture.

Undoubtedly, the mental activity of a police officer has a legal nature and requires compliance with the completeness of the logical form, laws and rules of thinking. When building forensic versions, the investigator must draw up clear plans for the investigation of crimes, outline systems of operational actions, try not to make mistakes when drawing up official documents (interrogation and crime scene inspection protocols, indictments, decisions and resolutions, reports, summaries and other informational and analytical documents).

The application of formal logic in the activities of a police officer affects the development of his professional intuition and professional thinking as a unity of practical and theoretical mind, which allows more rational, systematic and expedient solving of the tasks and problems facing him.

Often, police officers carry out the qualification of a crime in which they can make such a logical error as replacing a concept (violating the law of identity).

Formal and logical knowledge plays a significant role in the preparation of entrance tests at the second level of higher education in the field of law, as TZNPK, among other things, provides for measuring the level of competencies, logical thinking, which are largely correlated with the peculiarities of the professional activity of police officers.

Key words: formal logic, police officer, human rights, investigator, qualification of crime, true, false.